

1. Skissa den klassiska Maxwell-Boltzmann fördelningen för partikel hastigheter i en $(n(v_x))$ och tre $(n(v))$ dimensioner. Beskriv de centrala skillnaderna och förklara varifrån de uppkommer. Vad är skillnaden mellan begreppen medelhastighet och rms-hastighet?
2. Visa att vid hög temperatur – d.v.s. då $k_B T \gg \hbar\omega$ – så är partitionsfunktionen för en simple harmonisk oskillator

$$Z \approx \frac{1}{\beta \hbar \omega}. \quad (1)$$

Ta reda på U , C_V , F , S för oskillatorn vid hög temperatur.

3. Om partitionsfunktionen för en gas av N identiska partiklar är $Z_N = Z_1^N / N!$, där Z_1 är enpartikelpartitionsfunktionen, visa att den kemiska potentialen är

$$\mu = -kT \ln \left(\frac{Z_1}{N} \right) \quad (2)$$

Ni kan ha nytta av Stirlings formel $\ln(N!) \approx N \ln(N) - N$

4. Visa att då nollpunktsenergin ignoreras så ges partitionsfunktionen för en gas av fotoner i volymen V av

$$\ln(Z) = -\frac{V}{\pi^2 c^3} \int_0^\infty d\omega \omega^2 \ln(1 - e^{-\beta \hbar \omega}) \quad (3)$$

Då partiell integrering av uttrycket i Ekv. (3) ger

$$\ln(Z) = \frac{V \pi^2 (kT)^3}{45 \hbar^3 c^3} \quad (4)$$

visa att

(a)

$$F = -\frac{4\sigma VT^4}{3c} \quad (5)$$

$$S = \frac{16\sigma VT^3}{3c} \quad (6)$$

$$U = \frac{4\sigma VT^4}{c} \quad (7)$$

$$p = \frac{4\sigma T^4}{3c} \quad (8)$$

5. Beskriv Bose-Einstein och Fermi-Dirac distributionerna och förklara skillnaderna. Vad är skillnaderna mellan partiklar som följer Bose-Einstein distributionen och Fermi-Dirac distributionen? Ge två exempel var. (ca. 1 sida)
6. Beräkna fria medelvägen för N_2 molekyler vid rumstemperatur i en vakumkammare där trycket är 10^{-10} mbar. Du kan anta att radien för en N_2 molekyl är 0.18 nm. Beräkna också tiden i medeltal mellan kollisioner (du kan anta att medelhastigheten är $\langle v \rangle = 475 \text{ m s}^{-1}$). Kammaren har en diameter på 0.5 m. Hur ofta träffar partiklarna väggarna i medeltal? Jämför detta med hur ofta partiklarna kolliderar med andra partiklar. Om man plötsligt ökar trycket till 10^{-6} mbar, hur påverkas dessa resultat?